

Απ. Πέτρος: Μια δυναμική και θυελλώδης προσωπικότητα (1ο Μέρος)

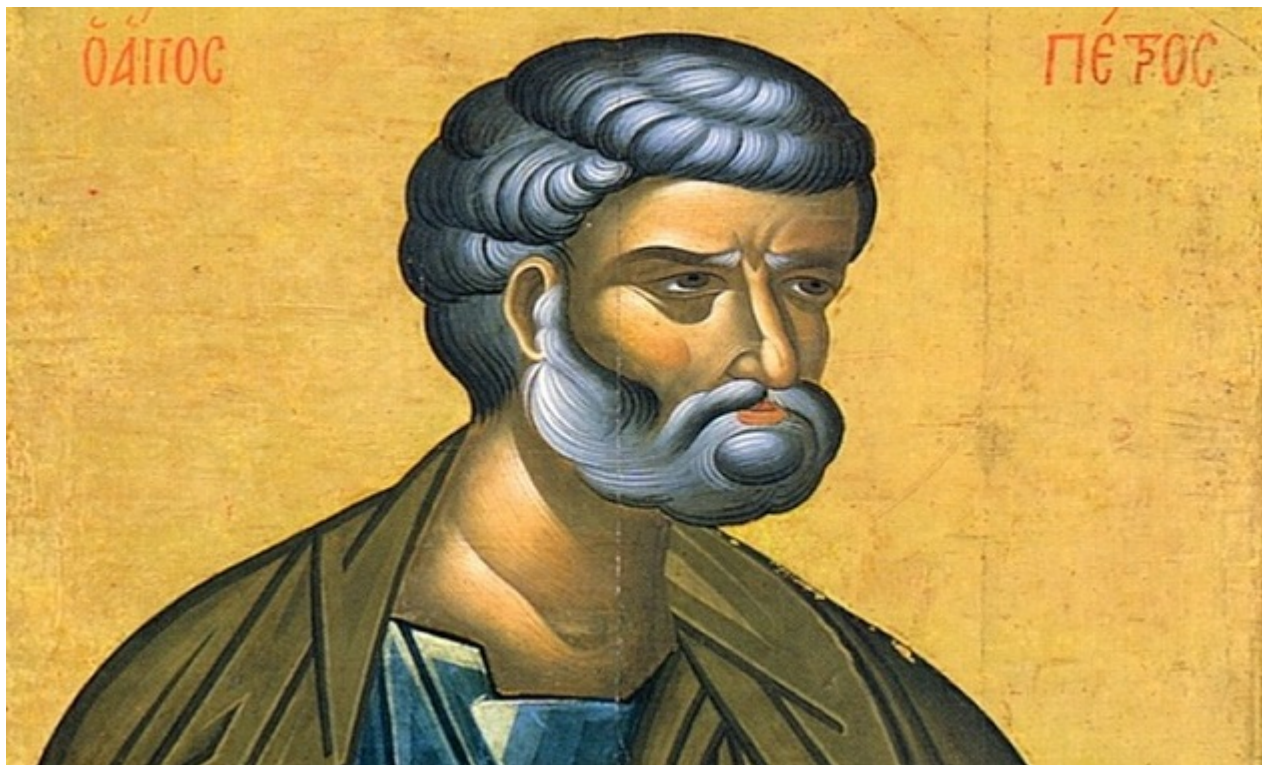
/ Το Συναξάρι της Πεντηκοστής / Συναξαριακές μορφές

Απόστολος Γλαβίνας, Ομότιμος Καθηγητής Θεολογικής Σχολής ΑΠΘ

Ο Απόστολος Πέτρος

Ο Πέτρος γεννήθηκε στη Βηθσαϊδά (Ιωάν. 1, 45), κοντά στη λίμνη Γεννησαρέτ, όπου με τον αδελφό του Ανδρέα, που και αυτός έγινε Απόστολος, ασκούσαν το επάγγελμα του ψαρά, μαζί με δυο άλλους Αποστόλους (Ματθ. 4, 18), τον Ιάκωβο και Ιωάννη, γιους του Ζεβεδαίου.

Σ' όλους τους καταλόγους των Ευαγγελίων αναφέρεται πρώτα ως Σίμων (Ματθ. 10, 2. Μάρκ. 3, 16. Λουκ. 6, 14), ενώ σ' άλλα βιβλία της Καινής Διαθήκης αναφέρεται και ως Συμεών (Πρ. 15, 14. 2 Πέτρ. 1, 1). Αρκετές φορές μνημονεύεται ως Σίμων Πέτρος (Ματθ. 10, 2. 16, 16. Μάρκ. 3, 16. Λουκ. 6, 14. Ιωάν. 1, 40. 6, 68. 13, 6· 8· 24. 18, 10) καθώς επίσης και Κηφάς (1 Κορ. 1, 12. 3, 12. 9, 5. 15, 5. Γαλ. 1, 18. 2, 9· 11· 14).

Στην Καινή Διαθήκη δε φαίνεται καθαρά πότε ο Ιησούς ονόμασε το Σίμωνα Κηφά, δηλ. βράχο, πέτρα. Κατά το Ματθαίο (16, 18) η μετονομασία αυτή συνδέεται με την ομολογία του Πέτρου στην Καισαρεία του Φιλίππου. Κατά το Μάρκο (3, 16) και το Λουκά (6, 14) η αλλαγή αυτή του ονόματος του από Σίμωνα σε Πέτρο μνημονεύεται στην αρχή του καταλόγου των δώδεκα, όταν δηλ. συγκροτήθηκε και ολοκληρώθηκε από τον Ιησού η ομάδα των δώδεκα. Ο Ιωάννης (1, 42) τοποθετεί το θέμα αυτό διαφορετικά: όταν για πρώτη φορά ο Σίμων συναντήθηκε με τον Ιησού (τον παρουσίασε στον Ιησού ο αδελφός του Ανδρέας), ο Ιησούς του είπε ότι θα ονομαστεί Κηφάς, που σημαίνει Πέτρος.

Ο πατέρας του ονομαζόταν Ιωάννης και Ιωνάς (Ιωαν. 1, 43. 21, 15-17). Ο Ματθαίος (16, 17) ονομάζει το Σίμωνα γιο του Ιωνά (Βαριωνά). Πιθανώς το όνομα Ιωνάς να είναι σύντμηση και απλογραφία του Ιωάννης, ενώ το Βαριωνάς να μη μπορεί με απόλυτη βεβαιότητα να μεταφραστεί ως γιος του Ιωάννη.

Υπάρχει και η άποψη, που δεν μπορεί να υποστηριχτεί με σιγουριά, ότι η λέξη Βαριωνάς σημαίνει τρομοκράτης, οπότε ο Σίμων αποκτάει και τον προσδιορισμό

Ζηλωτής. Αυτή η άποψη ενισχύεται από το γεγονός ότι ο Πέτρος χρησιμοποίησε μαχαίρι, φονικό όργανο, το βράδυ της σύλληψης του Ιησού από τους Ρωμαίους.

Ο Πέτρος κατοικούσε στην Καπερναούμ (Ματθ. 5, 14. Μάρκ. 1, 21· 29. Λουκ. 4, 31· 38), απ' όπου καταγόταν η γυναίκα του και εκεί εγκαταστάθηκε μετά το γάμο του. Για τη γυναίκα του τίποτε δεν αναφέρεται στην Καινή Διαθήκη και είναι γνωστό ότι ο Πέτρος ήταν έγγαμος, γιατί ο Χριστός θεράπευσε την πεθερά του (Ματθ. 8, 14-15. Μάρκ. 1, 29-30. Λουκ. 4, 38-39). Είναι πολύ πιθανό ότι η σύζυγος του δε ζούσε όταν τον κάλεσε ο Χριστός στο αποστολικό αξίωμα. Μάλιστα αργότερα, στις ιεραποστολικές του περιοδείες, είχε και ο Πέτρος μαζί του όχι τη γυναίκα του αλλά χριστιανή αδελφή για να τον υπηρετεί (1 Κορ. 9, 5).

Τόσο το επάγγελμά του όσο και το γεγονός ότι τα μέλη του Συνεδρίου καλούν τον Πέτρο και τον Ιωάννη αγράμματους και απλοϊκούς (Πρ. 4, 13) φανερώνουν ότι δε φοίτησαν σε ραββινική σχολή· ίσως διετέλεσε μαθητής του Προδρόμου.

Η κλήση του στο αποστολικό αξίωμα έγινε σταδιακά. Πρώτα παρουσίασε τον Πέτρο στο Χριστό ο αδελφός του Ανδρέας (Ιωάν. 1, 42-43). Ήταν παρών, προφανώς, στο γάμο της Κανά και αμέσως μετά από το γάμο αυτόν εγκαταστάθηκε με τον Ιησού και άλλους μαθητές στην Καπερναούμ (Ιωάν. 2, 1-12). Την κλήση του αναφέρουν οι τρεις συνοπτικοί Ευαγγελιστές (Ματθ. 4, 18. Μάρκ. 1, 16-18. Λουκ. 5, 3-11).

Από την πρώτη στιγμή ο Πέτρος κατέλαβε πρωτεύουσα θέση στον αποστολικό κύκλο· πρώτος αναφέρεται πάντοτε μεταξύ των μαθητών στους καταλόγους της Καινής Διαθήκης (Ματθ. 10, 2. Μάρκ. 3, 16. Λουκ. 6, 14. Πρ. 1, 13) και αποτελούσε, μαζί με τους αδελφούς Ιάκωβο και Ιωάννη τον πιο στενό κύκλο των μαθητών προς τους οποίους ο Χριστός έδειξε ιδιαίτερη προτίμηση (π.χ. ανάσταση της θυγατέρας του Ιαείρου Λουκ. 8, 51· Μεταμόρφωση Ματθ. 17, 1. Μάρκ. 9, 2· προσευχή στον κήπο της Γεθσημανή Ματθ. 26, 37).

Ο Πέτρος είχε χαρακτήρα ενθουσιώδη, ορμητικό· διακρινόταν για την ενεργητικότητά του και την αυτοπεποίθηση· αναλάμβανε πρωτοβουλίες· εξαπτόταν αμέσως· μπορούσε όμως αμέσως να ηρεμήσει γιατί έχανε το θάρρος του.

Κάτω από τον ευμετάβλητο και ασταθή χαρακτήρα κρυβόταν ένας ειλικρινής και θερμά αφοσιωμένος στο Χριστό άνθρωπος, που σε πολλές στιγμές έπαιζε το ρόλο πρωταγωνιστή (καταδίωξε ο Πέτρος και όσοι ήταν μαζί του το Χριστό για να του αναγγείλουν ότι όλοι τον ζητούν Μάρκ. 1, 31· βάδισμα στη θάλασσα Ματθ. 14, 28-32· η θαυμαστή πληρωμή του φόρου Ματθ. 17, 24-27· αναρίθμητη συγχώρηση των ανθρώπων Ματθ. 18, 21-22· Μεταμόρφωση Μάρκ. 9, 2· θεραπεία της

αιμορροούσας Λουκ. 8,45· Πέτρος και Ιωάννης ετοιμάζουν το Πάσχα Λουκ. 22, 8· απάντηση Πέτρου στο όνομα των δώδεκα Ιωάν. 6, 68).

Στην Καισάρεια του Φιλίππου, λίγο πριν από το πάθος, ο Χριστός υπέβαλε στους μαθητές του την ερώτηση ποια γνώμη είχαν οι άνθρωποι για τον Υιό του ανθρώπου. Στο όνομα όλων απάντησε ο Πέτρος ότι ο Χριστός είναι ο Μεσσίας, ο Υιός του αληθινού Θεού (Ματθ. 16, 13-16). Τότε ο Χριστός είπε στους μαθητές του να μη πουν σε κανένα ότι αυτός είναι ο Μεσσίας: τους φανέρωσε όμως ότι θα μεταβεί στα Ιεροσόλυμα, όπου θα σταυρωθεί και θα αναστηθεί την τρίτη ημέρα, ενώ ο Πέτρος πήρε το Χριστό ιδιαιτέρως και προσπάθησε να τον αποτρέψει από αυτό. Ο Χριστός όμως ξεσηκώθηκε από τις προτροπές αυτές του Πέτρου και τον αποκάλεσε σατανά (Ματθ. 16,23).

Στην εβδομάδα των παθών του Κυρίου αρνείται ο Πέτρος προς στιγμή να νίψει τα πόδια του ο Ιησούς (Ιωάν. 13, 5-10), διακατέχεται από αγωνία να μάθει ποιος είναι ο προδότης του Ιησού (Ιωάν. 13, 24), διαμαρτύρεται γιατί ο Ιησούς του απαντάει εκεί που πηγαίνω δεν μπορείς να μ' ακολουθήσεις τώρα, θα μ' ακολουθήσεις αργότερα και υπόσχεται στο Χριστό ότι είναι έτοιμος να θυσιάσει τη ζωή του γι' αυτόν (Ιωάν. 13, 36-37· πρβλ. Ματθ. 26, 33. Μάρκ. 14, 29). Και όμως ύστερα από λίγο τον αρνήθηκε!

Όταν ο Κύριος προσευχήθηκε στον κήπο της Γεθσημανή και γύρισε κοντά στους μαθητές του, τους βρήκε να κοιμούνται τότε απευθύνθηκε στον Πέτρο (Μάρκ. 14, 37).

Την ώρα που συνέλαβαν το Χριστό, ο Πέτρος έβγαλε μαχαίρι και έκοψε το αυτί ενός από τους δούλους του αρχιερέα, του Μάλχου. Ο Χριστός επετίμησε τον Πέτρο (Ματθ. 26, 51. Μάρκ. 14, 47. Λουκ. 22, 50. Ιωάν. 18, 10). Από το γεγονός αυτό έβγαλαν μερικοί το συμπέρασμα ότι ο Πέτρος ήταν ένας αναρχικός Σικάριος (τρομοκράτης) και ανήκε στον όμιλο των Ζηλωτών, που αντιστέκονταν ενεργητικά στη ρωμαϊκή εξουσία, στον οποίο ήταν ο Σίμων ο Ζηλωτής και ίσως ο Ιούδας ο Ισκαριώτης.

Όταν συνέλαβαν τον Ιησού Χριστό ο Πέτρος συνήλθε από την πρώτη ταραχή και τον ακολούθησε μέχρι την αυλή του αρχιερέα (Ματθ. 26, 58. Μάρκ. 14, 54. Λουκ. 22, 54. Ιωάν. 18, 15-16).

Πρώτος ο Πέτρος αξιώθηκε να διαπιστώσει το γεγονός της Ανάστασης (Λουκ. 24, 12' πρβλ. και Μάρκ. 16, 7) και πρώτος να δει τον αναστηθέντα Χριστό (Λουκ. 24, 35. 1 Κορ. 15, 5).

Οι ειδήσεις για την ιστορία του Πέτρου μετά την Ανάσταση δεν είναι πολλές και

δε μπορούμε να έχουμε ένα διάγραμμα της πορείας του και κανένα σταθερό σημείο για μια σωστή χρονολόγηση. Στην ιστορία της πρώτης Εκκλησίας και πάλι πρωτοστατεί ο Πέτρος στην πρώτη διοικητικού χαρακτήρα πράξη των Αποστόλων, όταν υπέδειξε σε κοινή σύναξη των πιστών να εκλέξουν τον αντικαταστάτη του Ιούδα του Ισκαριώτη (Πρ. 1, 13-26).

Την ημέρα της Πεντηκοστής πάλι ο Πέτρος σηκώθηκε μαζί με τους άλλους έντεκα Αποστόλους και μίλησε προς το συγκεντρωμένο πλήθος με παρρησία και ομορφιά ώστε να πιστέψουν και να βαπτιστούν 3.000 (Πρ. 2, 14-41).

Στη συνέχεια ο Πέτρος θεράπευσε κάποιο χωλό στο Ναό, όντας με τον Ιωάννη (Πρ. 3, 1-11), μίλησε για δεύτερη φορά προς το πλήθος (Πρ. 2, 12-26). Αυτός ο λόγος είχε συνέπεια να οδηγηθεί με τον Ιωάννη στο συνέδριο, όπου μίλησε με παρρησία (Πρ. 4, 1-12), λέγοντας χαρακτηριστικά ότι δεν μπορούσε να μη μιλήσει γι' αυτά που είδε και άκουσε (Πρ. 4, 20).

[Συνεχίζεται]

<http://bit.ly/1kuURLO>